

Dacă am iubit, suntem ai lui Hristos!
Duminica Înfricoșătoarei Judecăți
(a lăsatului sec de carne)
15 februarie 2026

„Zis-a Domnul: Când va veni Fiul Omului întru slava Sa și toți sfinții îngerii cu El, atunci va șede pe tronul slavei Sale. Și se vor aduna înaintea Lui toate neamurile și-i va despărți pe unii de alții, precum desparte păstorul oile de capre. Și va pune oile de-a dreapta Sa, iar caprele de-a stânga. Atunci va zice Împăratul celor de-a dreapta Lui: **Veniți, binecuvântații Tatălui Meu, moșteniți Împărăția cea pregătită vouă de la întemeierea lumii.** Căci **flămând** am fost și **Mi-ați dat să mănânc**; **însetat** am fost și **Mi-ați dat să beau**; **străin** am fost și **M-ați primit**; **gol** am fost și **M-ați îmbrăcat**; **bolnav** am fost și **M-ați cercetat**; **în temniță** am fost și **ați venit la Mine**. Atunci, dreptii Îi vor răspunde, zicând: Doamne, când Te-am văzut flămând și Te-am hrănit? Sau însetat și Ți-am dat să bei? Sau când Te-am văzut străin și Te-am primit, sau gol și Te-am îmbrăcat? Și când Te-am văzut bolnav sau în temniță și am venit la Tine? Iar Împăratul, răspunzând, va zice către ei: Adevărat zic vouă: **Întrucât ați făcut unuia dintr-acești frați ai Mei prea mici, Mie Mi-ați făcut.** Atunci va zice și celor de-a stânga: Duceți-vă de la Mine, blestemaților, în focul cel veșnic, care este pregătit diavolului și îngerilor lui. Căci flămând am fost și nu Mi-ați dat să mănânc; însetat am fost și nu Mi-ați dat să beau; străin am fost și nu M-ați primit; gol, și nu M-ați îmbrăcat; bolnav și în temniță, și nu M-ați cercetat. Atunci vor răspunde și ei, zicând: Doamne, când Te-am văzut flămând, sau însetat, sau străin, sau gol, sau bolnav, sau în temniță și nu Ți-am slujit? El însă le va răspunde, zicând: Adevărat zic vouă: **Întrucât nu ați făcut unuia dintre acești prea mici, nici Mie nu Mi-ați făcut.** Și vor merge aceștia la osândă veșnică, iar dreptii la viață veșnică” (Mt. 25, 31-46).

Pildele anterioare acestei duminici au avut în centru altruismul (vameșul Zaheu după convertire), rugăciunea smerită (vameșul) și iubirea nemărginită a Tatălui fiului risipitor. Dacă în întreaga Evanghelia Dumnezeu propune iubirea, mila și milostivirea, nu putea să judece după un alt criteriu decât dragostea.

1. Criteriul judecății – iubirea aproapelui

La prima vedere, Evanghelia *Duminicii Înfricoșătoarei Judecăți* ne pare nemiloasă, în ea prezentându-se judecata dreaptă a lui Dumnezeu, descris în slujba sărbătorii ca judecător „nemitarnic”. Dacă unii oameni pot ascunde anumite lucruri în lume, dacă alții scapă de judecata pământescă prin mită sau în alte moduri, dacă alții întrețin relații false cu semenii lor, la judecată vor fi descoperite toate, căci Dumnezeu cunoaște adâncul inimii omului! Cine participă la slujba vecerniei și a utreniei acestei duminici și aude troparele și stihirile cântate la strană se poate speria, căci ele descriu în mod viu judecata finală și definitivă a oamenilor la sfârșitul lumii. Evanghelistul Matei în capitolul 24 al Evangheliei sale, dar și cartea Apocalipsei scrisă de Sfântul Ioan ne descriu contextul și modul judecății, iar ideile centrale ale acestora sunt reluate în slujba acestei duminici: a doua venire a lui Hristos, sunetul trâmbițelor, deschiderea mormintelor, deschiderea cărților, prezența îngerilor, râul de foc curgând etc. Pentru noi toți acestea sunt imagini înfricoșătoare!

Cu toate acestea, dacă ne uităm atenți la criteriile judecății descrise în Evanghelia acestei Duminici, remarcăm că toate cerințele se referă la iubire! Aș spune într-o formulare foarte simplă: „Dacă am iubit suntem ai lui Hristos!”. Iubirea este principiul central al lumii și al existenței, criteriul după care Dumnezeu acționează și ceea ce cere și de la noi. În celebra sa lucrare *Sfânta Treime sau la început a fost iubirea*, Sfântul Părinte Dumitru Stăniloae spune: „Iubirea nu satură pe nimeni niciodată, deci poate fi fără de sfârșit, de aceea poate fi și fără de început. Existența fără de început, sau din eternitate, este un mister inexplicabil, dar totodată el explică totul”. Așadar, doar dragostea poate explica existența veșnică a lui Dumnezeu, dar și

crearea omului pentru veșnicie, căci doar ea este fără de sfârșit. Lumea este întemeiată pe „mielul junghiat de la facerea lumii” (Apoc 13,8), așadar pe iubirea dumnezeiască manifestată în deplin în jertfa lui Hristos pentru noi. Capitolul 4 al primei Epistole a Sfântului Ioan ne descrie întreaga istorie a iubirii lui Dumnezeu cu oamenii: „Dumnezeu este iubire și cel ce rămâne în iubire rămâne în Dumnezeu și Dumnezeu rămâne întru el”. „În aceasta este dragostea, nu fiindcă noi am iubit pe Dumnezeu, ci fiindcă El ne-a iubit pe noi și a trimis pe Fiul Său jertfă de ispășire pentru păcatele noastre”. „Iubiților, dacă Dumnezeu astfel ne-a iubit pe noi, și noi datori suntem să ne iubim unul pe altul” (I Ioan 4. 10, 11, 16). În aceste trei versete biblice este toată istoria iubirii dintre Dumnezeu și oameni, dar și criteriul judecării noastre. De aceea, Sfânta Evanghelie spune în partea de început: „Veniți, binecuvântații Tatălui Meu, moșteniți **Împărăția cea pregătită vouă de la întemeierea lumii**”. Așadar totul a fost clar de la întemeierea lumii: Dumnezeu ne creează din iubire și ne cere să iubim.

Ce este însă iubirea? Noi oamenii o definim diferit. Dumnezeu însă ne-a arătat și ne-a învățat ce este iubirea, precum un părinte învață pe fiii săi. Studiile de psihologie arată faptul că un copil nu știe ce este iubirea, dacă nu o vede la părinți și cei apropiați ai săi, dacă nu este îmbrățișat, înțeles și mângâiat, încurajat prin cuvinte, apreciat, susținut și ajutat. Dumnezeu ne-a învățat ce este iubirea prin trimiterea Fiului Său în lume și prin faptul că și-a pus viața pentru noi. Părintele Constantin Galeriu spunea: „A iubi înseamnă a trăi viața celuiilalt, a fi în viața celuiilalt. Eu trăiesc durerea ta, bucuria ta, nevoile tale”. Ce ne prezintă Mântuitorul Hristos în Evanghelia de astăzi ca și criteriu de judecată, identificându-se cu toți cei suferinzi și aflați în nevoi? Exact iubirea jertfelnică și milostivă, după chipul Său ca fiu al lui Dumnezeu!

2. La Dumnezeu se ajunge prin oameni - omenia

Spuneam mai sus că dacă am iubit, suntem ai lui Hristos! Sfânta Evanghelie ne arată că Hristos se identifică cu oamenii flămânzi, însetați, goi, bolnavi, străini sau închiși. Înșiruirea este doar exemplificativă, nu definitivă. În câte alte situații nu întâlnim oameni care au nevoie de un cuvânt, o mângâiere, o speranță, așadar de daruri spirituale sau duhovnicești de la noi. Cu toți se identifică Hristos: „**Întrucât ați făcut unuia dintr-acești frați ai Mei prea mici, Mie Mi-ați făcut**”. Hristos Însuși s-a făcut om, ca să ne arate cât de mult prețuiește omul! Aceasta este o cheie fundamentală de interpretare a acestei Evanghelii, care ne arată că nu putem ajunge în Împărăția lui Dumnezeu ocolind oamenii, nefiind atenți la nevoile lor. La Dumnezeu ajungem prin oameni și prin omenie! Atât așteaptă Dumnezeu de la noi, să fim oameni! Întreaga atmosferă înfricoșătoare a judecării este transformată așadar prin faptul că Domnul ne cere doar iubire și omenie! Criteriul acesta fundamental este explicat fără ocolișuri de evanghelistul iubirii: „Dacă zice cineva: iubesc pe Dumnezeu, iar pe fratele său îl urăște, mincinos este! Pentru că **cel ce nu iubește pe fratele său, pe care l-a văzut, pe Dumnezeu, pe Care nu l-a văzut, nu poate să-l iubească**. Și această poruncă avem de la El: cine iubește pe Dumnezeu să iubească și pe fratele său” (I Ioan 4. 20-21). Aceasta este realitatea concretă a iubirii! Cine nu iubește oamenii, nu-l poate iubi pe Dumnezeu cu adevărat! Iubirea din Evanghelia Judecării de Apoi este iubire întrupată, concretă, reală. Nicolae Steinhardt spunea că în această duminică nu ne aflăm în academii platonice, unde speculăm și discutăm despre iubire, ci în mahalale, la marginile societății, acolo unde Dumnezeu se identifică cu fiecare făptură umană în care și-a impregnat chipul dumnezeiesc.

Cât de greu este să împlinim această poruncă, care cere părăsirea cercului numit de părinții pustiei „filavtia”, anume iubirea propriului ego și nepăsarea față de nevoile celorlalți. În mod concret, trebuie să începem depășirea egoismului în propria familie. Oare îl vedem pe Hristos în soția sau soțul nostru, în părinții și copiii noștri, în vecinii noștri, în comunitățile noastre bisericesti? Ce vom spune în fața lui Dumnezeu? Doamne nu te-am văzut în soția mea, în fiii și fiicele mele, pentru ale căror nevoi nu am găsit timpul necesar?

Evanghelia de astăzi ne arată ceva extraordinar, că îndumnezeirea noastră, țelul suprem al vieții duhovnicești, trece prin omenie! Doar cu omenia, Dumnezeu este gata să ne așeze pe fiecare dintre noi în cer!

3. Binele, pe care am fi putut să-l facem și nu l-am făcut

Sfânta Evanghelie de astăzi ne pune în față, de asemenea, un alt criteriu de judecată fundamental, la care foarte puțini reflectăm, arătându-ne că **vom fi judecați pentru binele pe care am fi putut să-l facem și nu l-am făcut**. Părintele Patriarh Daniel a subliniat de multe ori importanța acestui aspect, la care nu ne gândim în mod serios. Putem face mult mai mult bine decât ne imaginăm, fiecare dintre noi! Sfântul Ioan Gură de Aur spunea că Hristos nu o să ne întrebe de ce nu i-am vindecat pe bolnavi sau de ce nu i-am eliberat pe cei închiși! O să ne întrebe însă dacă i-am cercetat sau i-am vizitat! Ne cere puțin, dar imposibil de realizat fără o inimă care bate pentru ceilalți, pentru iubire și în cele din urmă pentru veșnicie! Ce să facem dacă nu avem o astfel de inimă? Nicolae Steinhardt a pus în centrul cărții sale de predici sintagma „Dăruind, vei dobândi!”, arătând că cel care nu are anumite virtuți, dar mai ales iubirea și milostenia, să încerce să le practice față de ceilalți, iar dăruindu-le altora, le vor dobândi și ei.

Sinaxarul acestei duminici ne prezintă în modul următor criteriile Judecății de Apoi: „Dar trebuie să se știe că Hristos nu va întreba atunci nici de post, nici de sărăcie, nici de minuni, cu toate vă sunt bune și acestea, ci de cele ce sunt cu mult mai bune decât acestea, de milostenie și de milă”. Așadar, rugăciunea, postul și toate riturile bisericesti nu sunt scopuri în sine, ci unelte care să ne ajute să creștem în iubire. Sfânta Liturghie însăși este o școală a vieții creștine, pregătindu-ne pentru judecată. Nu venim la Sfânta Liturghie doar pentru noi, ca să ne împărtășim, practicând „singurătatea liturgică”, ci în ea învățăm să ne iubim unii pe alții și să împărțim toți o prescură și un potir. Este o școală la care învățăm, că dăruirea și jertfa este viață, urmându-l pe Hristos. Venim pentru a ne umple de viața și iubirea lui Dumnezeu, iar la final suntem îndemnați de preot să le ducem în lume: „Cu pace să ieșim! Întru numele Domnului!”. Ce înseamnă să ieșim „în numele Domnului” din biserică? Înseamnă să mergem să facem binele pe care l-am văzut și l-am primit de la Dumnezeu, să începem imediat după părăsirea bisericii așa-numita „liturghie” (în greacă lucrare publică) de după Sfânta Liturghie. Anume să extindem jertfa euharistică prin jertfa și milostenia personale față de cei aflați în nevoi, frații pentru care Hristos s-a jertfit! Prin aceasta contribuim la realizarea unei comuni reale cu toții oamenii în iubire, spre slava lui Dumnezeu și mântuirea sufletelor noastre.

Pr. Daniel Benga